

bo naš narod lahko nemoteno v svojem lastnem krogu opravljal dela za gospodarski povdign in dobrobit naroda. S tem bodo široke ljudske plasti dobile tudi polno zaupanje v lastno življenjsko silo, posledica pa bo, da bo tudi vsak posameznik z večjim zaupanjem v samega sebe začel graditi in gospodarsko delovati. To je važno predvsem za kmeta, ki je še vedno več ali manj gospodarsko in idejno podrejen mestu, kjer pa še vedno igrajo vidno vlogo — predvsem na gospodarskem polju — baš ljudje, ki ne spoštujejo našega naroda in naše govornice.

Nesmiselno je biti obziren

Naš narod ni v gospodarski odvisnosti tujine, temveč obratno. Zato je nesmiselno, da smo še vedno do tujcev čezmerno obzirni. Samo če kdo zine tujo besedo, smo do njega — vsaj nekateri — polni spoštovanja. Tega mora biti enkrat za vselej konec! Ljudje, ki od nas žive, naj imajo do nas spoštovanje in se naj z nami pogovarjajo v našem jeziku, ne pa obratno. Posebno na gospodarskem polju ne smemo biti do tujcev nič več obzirni! Pa ne samo to. Tudi gospodarske dobrine,

ki jih imajo pri nas nakopičene tujci v čezmerni meri, se naj uredijo tako, da bodo služile splošnosti, kajti kolikor več imajo tujci, toliko manj ostane nam, ki smo kot celota lastniki te zemlje. Predvsem je treba pri trgovini narediti red, kajti tujci so vedno našli pota, da so v svoj prid izkoristili in izkoriščajo našo trgovino, predvsem trgovino s tujino. To ne velja samo za trgovino z vinom (o čemer smo že pisali), temveč za vse predmete, ki jih naše ljudstvo kupuje in prodaja. Baš trgovina je naša najbolj pereča in boleča narodna rana, kajti prav tu nas tujci gospodarsko onemogočajo, in ravno preko trgovine hromijo našo narodno zavednost. Če se bo v tem oziru napravil red, se bo nastavljal nož pri korenini vsega našega narodnega zla, naš narod pa bo šel v vsakem oziru boljši in lepši bodočnosti naproti. V ta namen smo pa dolžni vsi, od najpreprostejšega pastirja pa do najvišjega javnega organa, storiti vse, kar je v naši moči, da tako rešimo in izboljšamo naše narodno gospodarstvo ter s tem obenem dvignemo tudi slovensko narodno zavest. Vsemogočnega pa prosimo, da nam pri tem pomaga!

Po Jugoslaviji

Cvetkovič o političnih vprašanjih. Ministrski predsednik Dragiša Cvetkovič je bil o pravoslavni velikonočni praznikih v Zagrebu, kjer se je razgovarjal z dr. Mačkom in banom dr. Šubašičem. Pred odhodom iz Zagreba — 30. aprila — je na vprašanja časnikarjev o perečih političnih vprašanjih dal odgovor naslednje vsebine: Občinske volitve v ostalem delu države — v banovini Hrvatski so že razpisane — se bodo vršile, čimprej bo to mogoče. V mestnih občinah se ne bodo vršile, dokler ne bo izdan popravljen zakon o teh občinah. V državi se razmere vedno bolj uravnavajo in ustaljuje. Narod je sporazum povsod sprejel. Proti sporazumu so le takšni politiki, ki bi radi prišli na vladno. Kar se tiče našega zunanjega položaja, je dober. Mi se točno držimo politike nevtralnosti in nimamo razloga, da bi jo menjali. Pogajanja med odposlanci naše države in zastopniki sovjetske vlade v Moskvi tečejo dobro. Za zdaj se vodi samo trgovinska pogajanja. Ali jim bodo sledila tudi diplomatska, o tem se bo govorilo kasneje. Koncentracijske vlade, ki se je zadnji čas predlagala od gotovih strani, ni treba. Sedanja vlada je dovolj močna, da izvede sporazum. Važno je, da ima vlada enodušne poglede v tem oziru. Ne odbijamo sodelovanja z nikomur, zahtevamo le, da se

sporazum sprejme iskreno. Združitev radikalov, o kateri se je toliko pisalo, se bo izvršila pri volitvah. Takrat se bo videlo, kdo ima radikale.

»Jutro« in sporazum. JNS glavno glasilo za vso državo, ki izhaja v Ljubljani pod imenom »Jutro«, se še do zdaj ni moglo znajti v vprašanju sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci. Devet mesecev je že preteklo od sklenitve tega sporazuma, »Jutro« pa se še vedno ni moglo dokopati do tega, da bi uvidelo potrebo in koristnost tega sporazuma za našo državo in za srbske, hrvatske in slovenske člane te države. To spoznanje pa bi mu vzniklo v tistem hipu, ko bi bila JNS sprejeta v vladno. To so izpovedali voditelji JNS na praznik Kristusovega vnebohoda na zborovanju v Splitu. Ta najsrečnejša želja pa se JNSarjem ne bo izpolnila. Izjava ministrskega predsednika Dragiša Cvetkoviča v Zagrebu, ki jo objavljamo spredaj, dokazuje, da bo ta želja še dolgo ostala neizpolnjena. »Jutro« bo moralo spisati še mnogo člankov o koncentraciji, v katerih skuša dokazati potrebo vlade narodne sloge. Da je takšna vlada za JNS potrebna, verujemo. Da pa bi vlada, v kateri ni JNS, ne bi bila vlada narodne sloge, to pa ni res. Saj je centralistična in unitaristična politika JNS in njenih strankar-

ob
reumi

poskusite 1-2

ASPIRIN

tablete

Ni drugega zdravila po imenu „Aspirin“, temveč edino-le „Bayer“-jev Aspirin.

Ogl. reg. pod št. 36, 37972 od 22. XII. 1935.

skih prednic bila glavni vzrok, da se je bratska sloga Srbov, Hrvatov in Slovencev v naši državi razbila. Koga pa in kaj JNS med ljudstvom predstavlja, dokazuje sklep vodstva JNS, da se JNS občinskih volitev v banovini Hrvatski ne udeleži. Kako bo neki sloga hrvatskega naroda prospevala brez sodelovanja JNS?

Dva brezmesna dneva v naši državi. Izdelana je že in bo vsak čas objavljena v »Službenih novinah« uredba o dveh brezmesnih dnevih v naši državi. V ponedeljkih in petkih ne bodo smeli klati ne goveje živine, ne telet in ne prašičev. Ta dva dneva je prepovedana tudi prodaja svežega mesa in ne bodo smele gostilne pripravljati mesnih jedi. Nova uredba prepoveduje klanje in prodajo zaklanih prašičev, mlajših od 6 mesecev. Prodajanje njihovega mesa in uporaba po gostilnah je dovoljena samo v nedeljah in četrkih. Po vsej državi je prepovedano klanje telet izpod enega leta in vsake vrste breje živine. Kdor bi prekršil to uredbo, ga zadene zaporna kazen do 30 dni, denarna globa pa do 50.000 din. — Končno izide tudi uredba o mletju pšenične moke, o omejitvi te moke ter o krušni pšenični moki.

Ne samo, kar velewa mu stan,
Kar more, to mož je storiti dolžan.

Simon Gregorčič

Koledar. Letošnji velikonočni prazniki predstavljajo posebnost, kakršna je redka. Šele leta 2391. bo velika noč spet 24. marca kot letos. Dne 23. marca so imeli veliko noč v letih 1845, in 1856., leta 1818. pa celo že 22. marca. Zadnja velikonočna nedelja dne 24. marca je bila 1799 in letošnja je bila torej edina v razdobju 600 let. Binkošti bodo letos 12. in 13. maja, torej v dneh lednih svetnikov Pankracija in Servacija.

Prvi hrvatski list na Madžarskem. Listi poročajo, da bodo hrvatski Bunjevci, ki žive na Madžarskem začeli izdajati svoje glasilo. List bo izhajal kot tednik in bo tiskan v hrvaščini. Izdajal ga bo voditelj hrvatske narodne manjšine na Madžarskem Anton Karaganič.

V rdečem »raju« ...

Roman iz sovjetskega kmetijskega življenja

*

18

»Nisem slišal. Bog daj, da je tudi pozneje ne bi!«
»Ne boš je!« so kakor za prisego rekli možje. »Vsi bomo šli za teboj ali v svobodo ali v smrt!«

Fedor je še dal nekaj naročil. Med drugim je ukazal, naj se okrog vasi razpostavijo straže, da ne bo presečenja, če bi vojski morda že ponoči prišli.

Nato so možje odšli.

*

Oče in sin sta ostala sama. Pred drugim sta se kazala junaška, toda sedaj jima je skrb zasenčila čela. Zlasti oče je drhtel pred negotovo bodočnostjo. Najbolj ga je morilo vprašanje, ali bodo druge vasi sledile zgledu Balte. Fedor je bil o tem trdno prepričan, oče pa se ni mogel otrestiti dvoma, ki se mu je vsebolj zajejal v dušo. Izkušnje so ga naučile, da se v nevarnostih ni mogoče z gotovostjo zanesti na ljudi. Često strah prevzame tudi srca najboljših. Želja, da bi se izognili nevarnosti, smrti, mnogokrat premaga tudi najbolj odločne sklepe.

V tem trenutku je vstopila Nataša, ki je prišla od doma. Tudi na njenem obrazu se je zrcalil strah pred usodno bodočnostjo. Žalostno je gledala očeta in Fedorja.

Ta sta se prisiljeno nasmehnila, da bi pregnala skrb iz njenega srca.

Aleksej jo je prijel za roko in vprašal:

»Kaj je z materjo in bratom?«

»Ni jima huđega. Sedaj uživata dobro večerjo, k jo je pripravil Fedor.«

Pri teh besedah je hvaležno pogledala mladeniča.

»Nataša, ali si ti kaj jedla?« jo je ta vprašal.

»Sem!« je prikimala.

V resnici ni jedla. Kako bi mogla misliti na jed, ne potrebe svojega telesa, ko so jo morale tako huđe skrbi.

Od tistega trenutka, ko je pred nekaj urami klical ljudi k vstaji in so se ti navdušeni odzvali njenemu klicu, ter šli Fedorju na pomoč, je čutila, da jo tišči velika odgovornost. Zaman si je dopovedovala, da ni mogla drugače ravnati. Misel na bodočnost jo je plašila. V zmago ni upala, ker je vedela, kako divji nasprotnik je Klav. Tresla se je ob misli, da bo vsa kri, ki bo prelita, prišla nad njo. Malodušnost se ji ni mogla šteti v zlo. Saj je bila ženska. Junaštvo ni ženska lastnost. Ni imela tistih nadčloveških vrlin, ki premagajo čustvenost ter utrdijo srce. Trpela je v pričakovanju najhujših dogodkov. Vedela je, da bo Fedor ponoči zažgal križe in če bi si upala bi mu rekla: Ne stori tega! A on se gotovo ne bi oziral na njene besede. Tako ni mogla storiti drugega, kakor vse prepustiti božji Previdnosti.